

I. PODATKI O ROKOPISU

(Stran izpolni založnik pred oddajo recenzentu.)

Naslov rokopisa:

ODKRIVAJMO ŽIVLJENJE BESED 2

Učbenik za slovenščino – književnost v2 . letniku srednjih strokovnih šol

Vrsta rokopisa:

učbenik

(učbenik, učbenik z elementi delovnega zvezka, delovni zvezek, zbirka nalog, zbirka vaj, atlas)

Avtor/ Avtorji

mag. Lidija Golc, Valentina Kobal, dr. Alenka Žbogar et al.

Založba

MLADINSKA KNJIGA ZALOŽBA

Učno gradivo bo namenjeno naslednjemu/-im vzgojnoizobraževalnemu/-im programu/-om:

☐ osnovnošolsko izobraževanje	☐ osemletno
	☐ devetletno
☐ vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami	
☐ osnovno glasbeno izobraževanje	
☐ gimnazijsko izobraževanje	☐ splošno ☐ strokovno
☐ nižje poklicno izobraževanje	
☐ srednje poklicno izobraževanje/ dualni sistem	
☐ srednje poklicno izobraževanje/ šolski sistem	
☐ srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje	
☐ poklicno-tehniško izobraževanje	
☐ drugo:	

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

SLOVENŠČINA

Razred:

Letnik: drugi
Število ur: **160**

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Razred:

Letnik:
Število ur:

Ime programa/programov:

(obdelovalec lesa, kuhar, zlatar, oskrbnik, kemijski tehnik...)

Predmet:

Razred:

Letnik:
Število ur:

II. VRSTA RECENZIJE

(Založnik označi vrsto ocene.)

- **Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje**
- **Ocena metodično didaktične ustreznosti**
- Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Izjavljamo, da je rokopis recenzentu oddan skladno z drugim in tretjim odstavkom 9. člena Pravilnika o potrjevanju učbenikov.

Datum oddaje rokopisa:
4. 11. 2010

Podpis odgovorne osebe založnika:
Alenka Kepic Mohar

MLADINSKA KNJIGA
ZALOŽBA d.o.o.
Ljubljana, Slovenija
Zig 31

Alenka Kepic Mohar

III. PODATKI O RECENZENTU

Ime in priimek:

PROF. MAJDA ARČON

Izobrazba: *visoka (profesor slovensčine in sociologije)*

Naziv:

(mentor, svetovalec, svetnik)

Znanstveni naslov:

(npr. redni profesor, izredni profesor, docent, asistent, predavatelj višje strokovne šole)

IV. BIBLIOGRAFIJA NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

- Avtorstvo gradiv: /

- Recenzija gradiv, sekundarno avtorstvo:
Recenzija besedila in učbenika Odkrivajmo življenje besed 1

- Druge aktivnosti:
(npr. članstvo v komisijah, mentorstvo ...)
 - mentorica dvema učiteljicama pripravnicama
 - mentorica dijakom v dramskem krožku
 - mentorica dijakom na tekmovanju v evrosodi in simulaciji parlamenta EU
 - mentorica dijakom na tekmovanju za Cenkarjevo priznanje
 - sodelovanje v komisiji za vrednotenje nalog na državnem tekmovanju v znanju slovensčine za Cenkarjevo priznanje (2003)
 - zunanje ocenjevalka na splošni meturi iz slovensčine

IV. PISNA OCENA

(Recenzent označi vidik opravljene ocene.)

- Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje
- Ocena metodično didaktične ustreznosti
 - Ocena razvojno psihološke ustreznosti

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva:

Je primerno.

VI. POVZETEK OCENE

- Pregledano učno gradivo v celoti: ustreza delno ustreza ne ustreza
- Glede na recenzijo mi je potrebno učno gradivo predložiti v ponovni pregled:
 da ne

VII. DODATNE OPOMBE

Podpis recenzenta:

Maša Arica

Datum: 23. 12. 2010

Majda Arčon
Stjenkova 3
5290 Šempeter pri Gorici

Mladinska knjiga, Založništvo učbenikov
Alenka Kepic Mohar
Slovenska 29
1000 Ljubljana

STROKOVNA OCENA UČBENIKA ZA SLOVENŠČINO, KNJIŽEVNOST V DRUGEM ČLETNIKU SREDNJIH STROKOVNIH ŠOL – ODKRIVAJMO ŽIVLJENJE BESED 2

1. Uvod

Učbenik za književnosti pri pouku slovenščine Odkrivajmo življenje besed 2 je namenjen dijakom drugega letnika srednjega strokovnega izobraževanja. Sledi zasnovi učbenika z istim naslovom za prvi letnik. Dijaki in profesorji ga lahko uporabljajo kot berilo in učbenik. Obsega 4 poglavja, in sicer: Odkrivajmo besedila s tematiko posameznik, družina in družba, Odkrivajmo besedila z biografsko tematiko, Odkrivajmo besedila z avtobiografsko tematiko ter literarnozgodovinski pregled književnosti od reformacije do evropskega realizma. Ker je bil zadnji del že pregledan in objavljen v berilih Umetnost besede 1 in 2, ki sta namenjeni dijakom prvih in drugih letnikov gimnazij in štiriletnih strokovnih šol, se bom v svoji recenziji omejila na prve tri dele, katerih avtorice so Valentina Kopal, mag. Lidija Golc in dr. Alenka Žbogar.

2. Ocena skladnosti učnega gradiva s sodobnimi spoznanji stroke oziroma strok, ki opredeljujejo predmet oziroma področje.

Učbenik upošteva sodobna spoznanja stroke, saj dijake usmerja k natančnemu opazovanju in raziskovanju literarnih besedil oziroma njihovih odlomkov. Vsakemu branju odlomka namreč sledijo navodila za analizo, primerjavo motivov znotraj besedila ali med različnimi besedili, komentiranje, aktualizacijo ter etično vrednotenje besedil.

V uvodu k posameznim poglavjem dijaki spoznajo ključne značilnosti posameznih žanrov (biografije in avtobiografije) uvod v sklop Posameznik, družina in družba pa nakazuje povezavo s sociologijo. Razlaga besedil, ki sledi začetni analizi odlomkov, vsebuje ravno dovolj literarnoteoretskih pojmov, kot je primerno za dijake srednjih poklicnih šol.

Literarna besedila so v učbeniku izhodišče za različne aktivnosti dijakov: ti primerjajo literarno besedilo z drugimi oblikami umetniškega izražanja, npr. s filmsko ali likovno upodobitvijo, pišejo interpretacije odlomkov ali po branju odlomka poustvarjajo svoja besedila. Pri spoznavanju besedil so jim v pomoč številne fotografije iz obravnavanih knjig in filmov, posnetih po literarnih predlogah, ter likovne upodobitve motivov iz obravnavanih besedil. Svoje literarno znanje dijaki medpredmetno povezujejo z jezikom, sociologijo, filmsko, likovno in glasbeno vzgojo, geografijo, zgodovino in drugimi predmeti, s katerimi so povezave možne. Vse to prispeva k pridobivanju kompleksnega znanja dijakov. Ob različnih raziskovalnih nalogah v rubriki Odkrivajmo dijaki bogatijo svojo razgledanost in razvijajo sporazumevalne, socialne, estetske, kulturne in digitalne zmožnosti. S pomočjo učbenika razvijajo sposobnost samostojnega učenja, saj jim učbenik omogoča, da tudi brez učitelja

spoznajo temeljne motivno-tematske in slogovno-jezikovne prvine besedila.

Iz navedenega lahko sklepamo, da je učbenik po strokovni plati sodoben in primeren za dijake srednjega strokovnega izobraževanja.

3. Ocena metodično-didaktične ustreznosti.

Učbenik upošteva didaktična priporočila Kataloga znanj za srednje strokovno izobraževanje. Tako se obravnava posameznih besedil vedno začne z uvodno motivacijo dijakov, ki je lahko splet vprašanj za razmislek o temi obravnavanega besedila ali odlomka, avtorjeva misel ali ustrezen komentar nekega drugega avtorja, zanimiv odlomek iz obravnavanega ali kakega drugega besedila istega avtorja ... Odlomki so umeščeni v celotno besedilo, avtorjev opus ter literarno in zgodovinsko obdobje, kar dijakom omogoča celovit pregled nad besedilom. Branju odlomka sledijo vprašanja v rubriki Razmislimo, ki navajajo dijaka na natančno branje odlomka in jih usmerjajo v lastno interpretacijo in vrednotenje. Boljši dijaki bodo na vprašanja brez večjih problemov odgovorili, slabši pa si lahko pomagajo z razlago, ki sledi. Rubrika Ponovimo vsebuje vprašanja, s pomočjo katerih dijaki odkrijejo bistvo in to znanje utrdijo. Rubrika Odkrivajmo je namenjena nadgradnji znanja in navaja dijake na samostojno delo. Učitelji bodo tu našli številne predloge za domače zadolžitve dijakov, kar priporoča tudi Katalog znanj za srednje strokovno izobraževanje.

Avtorice učbenika pri izbiri besedil večinoma upoštevajo predloge Kataloga znanj za srednje strokovno izobraževanje, pri čemer imajo pred očmi dijaka in njegovo sposobnost percepcije. Zato so nekatera predlagana besedila izpustile in dodale nova, za dijake privlačnejša. Tako so v sklopu Posameznik, družina in družba dodani kratka zgodba Maje Novak Vstajanje z levo, roman Khaleda Hosseinija Tek za zamajem in drama Matjaža Zupančiča Hodnik; med biografijami najdemo še roman Lili Novy Jožeta Javorška; dodane so avtobiografije Alme Karlin Sama, Matjaža Klopčiča Film, ki jih imam rad ter Slavka Preglja S knjigo po svetu. Učitelji bodo imeli dovolj možnosti, da izberejo svojim dijakom najprimernejša besedila.

Menim, da je učbenik tudi po didaktični plati ustrezen in bo dobrodošel pripomoček učiteljem in dijakom za delo v šoli in doma.

Šempeter pri Gorici, 23. 12. 2010

Majda Arčon